

Изх. № 2-00-49/17.11.2025

ДО

**Г-Н ДЕЛЯН ДОБРЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**

ПРИ 51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Проект на Закон за Държавния бюджет на Република България за 2026 г.,
сигн. № 51-502-01-65/13.11.2025, внесен от Министерски съвет

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДОБРЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

Представяме на Вашето внимание становището на БСК по проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г. (ЗДБРБ) и Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2026–2028 г.

Общ коментар по проекта за ЗДБРБ за 2026 г.:

- **БСК обръща внимание, че заявленият стремеж към фискална консолидация**, изразен в проекта на ЗДБРБ и АСБП, остава по-скоро **формален**. Дългът расте от 24,2% (2024 г.) до 35,6% (2028 г.). Това е +11,4 пр.п. за 4 години, **което показва експанзия, а не консолидация. Предвижда се ускорено нарастване на държавния дълг** с близо 39 млрд. лева за разглеждания четиригодишен период – от 48,8 млрд. лева в края на 2025 г. до 87,8 млрд. лева в края на 2028 г., с което дългът на сектор „Държавно управление“ ще достигне 35,6% от БВП (увеличение с 11,4 пр.п.).
- **Настояваме за запазването на данъчно-осигурителния модел** и размерите на преките и косвените данъци за бизнеса и гражданите, гарантиращо по-голяма предвидимост за българските предприятия, висока събираемост на бюджетните приходи и запазване на покупателната способност на доходите на работещите. **БСК категорично не подкрепя предложеното двукратно увеличение на данъчната ставка на данъка при източника, удържан при доходите от дивиденди и ликвидационни дялове** на юридическите и физическите лица от 5 на сто на 10 на сто. За 2026 година са разчетени допълнителни приходи от този данък в размер на 340 млн. евро (665 млн. лв.), които по наша оценка са нереалистични. В допълнение, повишаването на данъчната тежест води и до повишаване на склонността към отклонение от данъчно облагане.
- Предвиденото съществено увеличение на постъпленията от косвени данъци за 2026 г. в размер на 15,4% (спрямо предварителния отчет за 2025 г.), дължащо се основно на ръст на приходите от ДДС с 18,1% до 29,3 млрд. лв., е възможно да постави под риск изпълнението на приходната част на бюджета, доколкото делът на данъците върху потреблението обичайно надхвърля една трета (около 37%) от общите годишни приходи по КФП. **В представената АСБП за периода 2026-2028 г. очакваните постъпления от ДДС за 2025 година вече са ревизирани с над 3,2 млрд. лева, в посока намаление.**
- Общите разходи, предвидени в представения проектобюджет за 2026 г., възлизат на около 103,5 млрд. лева (44% от прогнозния БВП) и превишават с близо 12,8 млрд. лева отчетените разходи за 2025 г., при очаквано стабилизиране на инфлацията на 3,5%. Предложените разходни политики не са подкрепени от устойчиви дългосрочни приходни мерки, поради което следва да се търсят подходи за отсрочване на резките увеличения на доходите.

- **Изразяваме подкрепа за предложението за въвеждане на постоянно действащо равнопоставено данъчно третиране на доходите от сделки с финансови инструменти и от лихви по облигации и други дългови ценни книжа, търгувани на пазар за растеж, с доходите и лихвите от финансови инструменти и дългови ценни книжа, търгувани на регулиран пазар, както и за предложения по-благоприятен режим на ускорена данъчна амортизация на електрическите автомобили – с годишна амортизационна норма до 50 на сто. Това са единствените предвидени в законопроекта мерки, насочени към привличане и стимулиране на инвестиции в българската икономика.**
- **Не откриваме политики под формата на данъчни стимули или други мерки, насочени към насърчаване на създаването, трансфера и внедряване на иновации, и производство на продукти с висока добавена стойност.**

Коментар по приходните мерки в ЗДБРБ за 2026 г.:

- **БСК възразява срещу предвиденото повишаване на осигурителната тежест за фонд „Пенсии“ с 2 пр.п. от 1 януари 2026 г.** Това увеличение ще доведе до съществено нарастване на разходите за труд за работодателите и ще намали разполагаемия доход на работещите, без да е гарантирана дългосрочна устойчивост на пенсионната система. Допълнителната тежест от приблизително 1,2 млрд. лева годишно ще се отрази негативно върху конкурентоспособността на българския бизнес, особено в сектори с висока заетост и ниска добавена стойност. Не е ясно кога ще се изчерпи ефектът от увеличаването на осигурителната вноска, особено при липсата на промени в останалите параметри. Остава без отговор въпросът доколко ще има ефект и върху адекватността на размера на пенсиите и останалите обезщетения в дългосрочен план. Отново **подчертаваме необходимостта от комплексни промени и усъвършенстване на законодателството в областта на социалното осигуряване, които да отчетат взаимодействието с втория и третия стълб на пенсионната система, да гарантират връзката „принос–права“ и да осигурят справедливост и недискриминация между различните поколения осигурени лица.** В Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза 2025-2028, представена заедно с приетия само преди 7 месеца Закон за държавния бюджет за 2025 г. подобни мерки не бяха предвидени за 2026 г. Предложеното увеличение, без предварително обсъждане, броени дни преди началото на новата календарна и данъчна година, противоречи на заявените от правителството намерения да осигури предвидимост за бизнеса.
- **БСК не подкрепя планираното увеличение на максималния осигурителен доход от 4130 лв. на 4600 лв. (2 352 евро).** Увеличението в размер на 470 лв., представлява ръст от 11,4%, вместо очаквания от бизнеса ръст от 300 лв. (7,26%), представен в АСБП за 2025 г., в края на месец март т.г. Темпът на нарастване на максималния осигурителен доход следва да се разглежда комплексно и в контекста на дългосрочното развитие на пенсионната система, като се отчита взаимовръзката със средния осигурителен доход, минималната работна заплата и размерите на минималната, средната и максималната пенсия.
- **БСК категорично възразява срещу предложените промени в ЗДДС, предвиждащи търговци, които използват софтуер за управление на продажби в търговски обект (СУПТО), задължително да използват само софтуер, който е включен в публичния регистър на НАП.** Припомняме, че тази мярка беше предложена с промени в Наредба Н-18 още през 2019 година и след дълги обсъждания, огромно недоволство от бизнеса и решение на петчленен състав на ВАС, беше отменена и оставена като възможност, а не задължение за търговците. Големите търговци имат сложни, интегрирани ИТ системи, които са напълно съвместими с международните стандарти за проследимост, одит и данъчна отчетност. Налагането на изискване за използване **единствено на „одобрен“ софтуер от НАП** поставя под въпрос технологичната независимост на търговците и може да изисква цялостно пренастройване на системи, които струват милиони левове. Това не само би довело до **значителни допълнителни разходи**, но и до риск от оперативни сривове в период, когато целият сектор ще бъде натоварен с адаптацията към новата валута. Използваните от много от търговците софтуери са разработени от чуждестранни юридически лица, **които нямат оторизиран представител на територията на страната.** Много често софтуерът е разработен и се ползва **единствено и само от дружествата на съответните групи, във**

всички държави, в които оперират. В допълнение, през 2026 година започва подаването от големите предприятия на информация към приходната администрация чрез стандартен одитен файл за данъчни цели (SAF-T). Календарът за въвеждане предвижда това задължение да обхване всички предприятия до 2030 година. Това е поредната административна тежест за бизнеса, включително за микро и малките предприятия. **На прага на еврозоната призоваваме за спиране на административния натиск върху българския бизнес. Преди по-малко от 3 месеца българските предприятия актуализираха всички над 500 000 фискални устройства, за да отчетат продажби в лева и евро. С последните изменения в Закона за въвеждане на еврото и Закона за защита на конкуренцията многократно се увеличиха правомощията на контролните органи и независимите регулатори. Въведени бяха санкции до 10% процента от оборота за предходната година, възможност за проследяване на кореспонденция, санкции при „необосновано“ повишаване на цени на стоки и услуги и много други.**

Настояваме предложените с ПЗР на законопроекта изменения в чл. 118 от ЗДДС да бъдат оттеглени от вносителя!

- **БСК възразява срещу предложението за въвеждане на задължително GPS/мобилно проследяване на превоза на стоки с висок фискален риск.**

Оценяваме усилията на държавата да повиши събираемостта на данъците и да ограничи сивата икономика, но изразяваме сериозни опасения относно предвидените мерки за разширяване на обхвата на стоките с висок фискален риск и въвеждането на задължително електронно проследяване на транспортните средства. Подобни подходи, ако не бъдат внимателно преценени и съгласувани със засегнатите сектори, рискуват да създадат **значителна административна и логистична тежест** върху добросъвестните участници в пазара. Мярката представлява нова административна и финансова тежест за бизнеса, тъй като изисква закупуване и поддръжка на устройства, постоянна свързаност и допълнителен организационен ресурс. Особено уязвими са малките и средни транспортни и логистични предприятия, за които разходите са непропорционално високи. В същото време липсват ясни критерии за определяне на „рискови превози“ и гаранции, че събраната информация ще бъде използвана ефективно за подобряване на събираемостта. Необходимо е да се предвидят облекчения за МСП и отпадане на дублиращи задължения, за да се избегне блокиране на нормалната стопанска дейност. Към момента фискалният контрол вече обхваща стотици продуктови категории. Увеличаването на техния брой без ясна икономическа обосновка и без предварителна оценка на въздействието може да доведе до забавяне на доставките, натрупване на стоки по граници и логистични бази, както и до повишаване на разходите за транспорт и складиране. Това би довело **до потенциално нарушаване на веригата на доставки и увеличаване на крайните потребителски цени.** Вместо механично разширяване на списъка, бизнесът настоява за прилагане на аналитичен подход – **фокус върху рискови оператори и конкретни случаи на данъчни злоупотреби, а не върху цели продуктови категории.** Република България вече разполага с функционираща и технологично напреднала ТОЛ система, която следи движението на всички тежкотоварни превозни средства над 3,5 тона в реално време.

Вместо да се изгражда нова фискална система за проследяване на транспортите, предлагаме да се обмисли **интеграция между съществуващата ТОЛ инфраструктура и системите на НАП и Агенция „Митници“.** Ползите от интегрирания подход са:

- Избягва се дублиране на съществуваща инфраструктура;
- Намаляват се разходите за бизнеса и администрацията;
- Подобрява се ефективността на фискалния контрол чрез обединяване на данните;
- Осигурява се по-добра предвидимост и прозрачност в регулаторната среда.

Коментар по разходните политики в ЗДБРБ за 2026 г.:

- **Възразяваме срещу увеличението на разходите за персонал за всички администрации, без поставяне на каквито и да било критерии. Необходимостта от административна реформа не е самоцел, предвид ограничените възможности на бюджета и обективните потребности на наетите.** Допълнително финансиране на по-високи заплати в общественния сектор следва да бъде обвързано с реформи и постигнато по-

високо качество на публичните услуги. Особено внимание трябва да се обърне на административните структури, работещи пряко с бизнеса и осъществяващи регулаторна и контролна дейност, така че да се гарантира компетентна и качествена административна услуга и спазване на законоустановените срокове. Предвидените средства за увеличаване на възнагражденията следва да бъдат целево разпределени на базата на анализ.

- **Обвързването на възнагражденията в публичния сектор със средната работна заплата, както и автоматичното административно нарастване на минималната работна заплата, води до устойчив ръст на разходите в бюджета, без той да е обвързан с изисквания за атестация, административна реформа, и промяна в качеството на публичните услуги.**
- **Подкрепяме искането на операторите на ваучери за храна, квотата за ваучери за храна през 2026 г. да бъде минимум 920 млн. евро (1,8 млрд. лв.),** за да могат да бъдат покрити нуждите на хиляди работодатели и над 835 хил. работещи в цялата страна. В случай че квотата за 2026 г. остане на нивото от 2025г. – 1,6 млрд. лв. / 818 067 хил. евро, както е заложено в чл. 59 на законопроекта, тя би се изчерпала още през септември следващата година и работодателите биха се оказали в невъзможност да предоставят тази социална придобивка.

БСК препотвърждава подкрепа си за предложените мерки за оптимизиране на разходи в изразеното от Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), обединяваща национално представените работодателски организации: Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес (БСК), Българска търговско-промишлена палата (БТПП) и Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), [становище](#) относно проектите на Държавен бюджет, Бюджет на ДОО и Бюджет на НЗОК за 2026 г.

Очакваме изложените по-горе съображения да бъдат обсъдени и взети под внимание при предстоящото обсъждане в НС.

С УВАЖЕНИЕ,

ДОБРИ МИТРЕВ

Председател на УС на БСК